

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 217/2021-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPAREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 58/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 58/2020. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal jej finančné zadostučinenie 2 100 eur a náhradu trov konania na účet jej právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:

Sťažovateľka bola v právnom postavení žalobkyne stranou sporu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy 3 000 eur, a to v súvislosti s článkom žalovaného s názvom „*Fico, Kaliňák, Paška: Čo prezradila smerácka poslankyňa Wikileaks?*“ publikovaným 13. mája 2014 na internetovej stránke www.pluska.sk. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 338/2014. Okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 338/2014-238 z 26. júna 2018 žalobu sťažovateľky zamietol. O sťažovateľkou podanom odvolaní rozhodol

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 292/2018-304 zo 16. januára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 1. apríla 2019 dovolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Proti postupu najvyššieho súdu v napadnutom konaní podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Najvyšší súd postupuje nehospodárne, nesústredene a neefektívne, v dôsledku čoho nie je o dovolaní sťažovateľky rozhodnuté ani po uplynutí 19 mesiacov, od kedy sa vec nachádza na najvyššom súde.

b) Sťažovateľka poukazuje aj na to, že predmetná vec nie je skončená ani na okresnom súde, keďže napriek prijatiu rozhodnutiu v merite veci dosiaľ nebolo rozhodnuté o náhrade trov konania.

c) Vzhľadom na mimoriadny význam predmetu konania pre sťažovateľku by mali súdy postupovať výnimočnou rýchlosťou.

d) Sťažovateľka sa so sťažnosťou na prietahy v napadnutom konaní zo 16. novembra 2020 obrátila na predsedu najvyššieho súdu, ktorý sa v upovedomení o vybavení sťažnosti ospravedlnil za to, že vec nebolo možné napriek objektívnym dôvodom prerokovať skôr. V tejto súvislosti však sťažovateľka poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej sťažnosť podanú predsedovi súdu nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.

e) Z pohľadu právnej zložitosti veci ide podľa sťažovateľky o konanie patriace do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva a v okolnostiach danej veci nejde o takú mieru skutkovej zložitosti veci, ktorou by bolo možné ospravedlniť skutočnosť, že namietané dovolacie konanie nie je právoplatne skončené ani po viac ako 19 mesiacoch. Samotná neprimeraná dĺžka napadnutého konania pred dovolacím súdom nepochybne nebola vyvolaná ani správaním sťažovateľky, ktorá je v konaní aktívnou stranou sporu a poskytuje súdom všetku potrebnú súčinnosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní.

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

6. Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup

dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

7. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľky konštatuje, že od predloženia veci najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní (20. júna 2019) do podania ústavnej s'ťažnosti ústavnému súdu (2. februára 2021) ubehlo 19 mesiacov, počas ktorých najvyšší súd o podanom dovolaní nerozhodol. Postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní tak nemožno označiť bez priet'ahov, avšak tieto priet'ahy ani pri zohľadnení povahy veci vyžadujúcej si osobitnú rýchlosť konania (ochrana osobnosti, pozn.) nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv s'ťažovateľky. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu pozri aj napr. III. ÚS 177/2015, IV. ÚS 201/2018, II. ÚS 44/2020).

9. Ústavný súd tiež zistil, že po podaní ústavnej s'ťažnosti najvyšší súd o podanom dovolaní 25. marca 2021 rozhodol a napadnutý rozsudok krajského súdu bol zrušený a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie.

10. Zároveň, pokiaľ s'ťažovateľka v rámci svojej s'ťažnostnej argumentácie rozsiahlo namieta aj celkovú dĺžku konania pred okresným súdom, je potrebné uviesť, že sa porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 338/2014 domáha na ústavnom súde osobitnou ústavnou s'ťažnosťou vedenou pod sp. zn. Rvp 2680/2020.

11. Po preskúmaní ústavnej s'ťažnosti a postupu najvyššieho súdu v napadnutom konaní, vychádzajúc z citovanej judikatúry, ústavný súd dospel k záveru, že iba samotná dĺžka napadnutého dovolacieho konania nebola takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v okolnostiach danej veci vysloviť porušenie s'ťažovateľkou označených práv, resp. že doba konania vedeného najvyšším súdom zasiahla z dôvodov, za ktoré nesie zodpovednosť najvyšší súd, samotnú podstatu a účel základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru takým závažným spôsobom, že by to odôvodňovalo prijatie ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľky pri predbežnom prerokovaní

odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu